

Rechtszaken.

HET DRAMA TE GROOTEGAST.

Er heerschte hedenmorgen vroeg reeds een buitengewoon groote drukte voor het gebouw van de rechtbank te Groningen. De straat was door de politie afgezet.

Een lange file menschen stond voor het gebouw te wachten om een plaatsje te krijgen op de publieke tribune van de rechtzaal waar nauwelijks plaats is voor 50 personen. Onder hen die er in slaagden een plaatsje te bemachtigen behoorde o.a. de bekende tooneelschrijver Jan Fabricius.

Onder geleide van eenige heil-soldaten werd vrouw Wobbes binnen geleid en geplaatst op de achterste van de dicht bezette getuige banken.

Daarna werd verdachte Wijkstra door 2 rijksveldwachters binnengeleid.

Op de hem gestelde formeele vragen antwoordde hij met een kort „ja.”

Bij het voorlezen van de dagvaarding was het in de dicht bezette rechtzaal doodstil.

Als 1e getuige werd gehoord de Opperwachtmeester der marechaussee te Harum A. Jutte, die met Bouma en Boelens naar het huis van Wijkstra is gegaan en daar de lijken van de 4 vermoorde veldwachters gevonden heeft.

De verdediger Mr. Levie vraagt hem of hij precies het tijdstip weet waarop hij op de plaats is aangekomen.

Getuige: Ongeveer half negen.

Getuige Pouw heeft op den bewusten morgen de 4 veldwachters bij het huis gezien. Hij heeft hooren schieten en daarna heeft hij de veldwachters niet terug gezien. Hij zag Wijkstra met een lang voorwerp waaruit hij schoot. Ook had hij hooren kermen.

Nog later had hij Wijkstra met vrouw Wobbes uit het huis zien komen en daarna vlammen uit het huis zien opstijgen.

Getuige weet niet of Aaltje (vrouw Wobbes) vaak bij Wijkstra kwam.

De president vraagt verdachte of hij tegen Aaltje heeft gezegd dat zij geen gevolg behoeft te geven aan den oproep der rechtbank.

Verdachte: „Nee, maar ik heb wel gezegd dat zij eerst een dagvaarding kan afwachten.”

De president: Was dat eigenlijk wel zoo, dat zij niet mee wilde toen de politie haar kwam halen.

Verdachte: Ja, zij wou niet.

President: U had wapens in huis, waarom?

Verdachte: Uit angst dat een volksgericht zou worden gehouden.

President: Waarom bent U naar buiten gegaan, om op de politie te schieten?

Verdachte: Ik dacht dat de politie door de ruiten zou schieten en ging daarom naar buiten.

President: Ja, maar met de bedoeling om op de politie te schieten.

Verdachte: Ja.

President: U hebt de bedoeling gehad de politie te doden?

Verdachte: Ja.

President: U hebt de veldwachters op den grond zien liggen en meende, dat er geen politie meer was. Maar toen u uw huis wilde binnengaan zag u Werkman nog en die heeft u toen ook neergeschoten.

Verdachte: Ja, ik was totaal de kluts kwijt.

President: Later zag u Meijer ook nog, die op u schoot. U hebt hem toen zien vallen en is hem gaan zoeken.

Verdachte: Nee, dat niet. Ik liep maar wat heen en weer. Ik was heelmaal in de war.

President: Later vond U hem in den sloot en heeft u weer op hem geschoten. Wat hebt u daarna met de karabijn gedaan.

Verdachte: Weet ik niet meer.

President: U bent toen naar Meijer toe gegaan en hebt hem met een mes gesneden. Hij gaf toen geu teekenen van leven meer.

Verdachte: Nee.

President: U bent daarna naar Werkman en Hoving gegaan en hebt hen ook gesneden en gestoken. Was dat om hen te doden?

Verdachte: Nee, ik deed dat maar zoo. Ik was zoo opgewonden,

President: Toen heeft u de woning in brand gestoken en bent naar den dokter gegaan.

Verdachte: Ja.

President: Hebt u geen medelijden met de nagelaten betrekkingen?

Verdachte: Ja zeker wel ik heb er genoeg mee te doen.

Rechter Mr. Enklaar vraagt of verdachte het mes open in den zak heeft gehad of dat hij het eerst heeft moeten openmaken.

Verdachte kan hiervan geen verklaring geven.

De officier van justitie vraagt verdachte, waarom hij de deur niet opende en ook niet naar buiten kwam, toen de politie hem dat gelastte. Het was zeker de bedoeling, dat zij er niet in mochten?

Verdachte: Nee, de politie had vrij toegang bij mij. Ik kon goed met de politie. Ik draag haar geen haat toe.

De Officier van Justitie: U hebt zelfs voor de politie muziek gemaakt.

Verdachte: Ja ik kon goed met de politie.

Hierna werd verslag gedaan van de toedracht der zaak toen de politie Aaltje kwam halen. Hieruit blijkt nog, dat de verdachte van oordeel was, dat de burgemeester zelf moest komen om Aaltje te dwingen mee te gaan.

Hierna werden verdachte eenige vragen gesteld omtrent den aanval op Meijer.

President: Toen u getroffen is hebt u een omweg gemaakt om bij Meijer te komen. Was dat om terzijde van Meijer te komen?

Verdachte: Ik deed het geheel gedachtenloos.

President: U heeft met het geweer een omtrekkende beweging gemaakt om Meijer onder schot te krijgen. Dat wijst dus op overleg.

De volgende getuige A. Postma, veehouder te Doezem heeft gezien, dat v. d. Molen een paar maal naar het raam ging terwijl de anderen op een afstand bleven staan. Hij zag ook Wijkstra in knielende houding schieten. Later heeft hij verdachte over het land langs de s.ooten zien loopen zoeken. Getuige was bang voor Wijkstra en heeft zijn kinderen in veiligheid gebracht. Getuige weet verder, dat Aaltje twee a driemaal in de week bij Wijkstra kwam voordat zij bij hem kwam wonen.

De volgende getuige is K. Homan, landbouwer te Doezum. Zijn boerderij ligt op plm. 100 meter afstand van de woning van Wijkstra. Toen hij hoorde schieten is hij naderbij gekomen en zag Wijkstra met zijn geweer bij zijn huis. Aaltje was niet bij hem. Met zijn geweer is Wijkstra in een boog om het huis geloopt. Ook deze getuige heeft gezien dat Wijkstra de sloot achter het huis afzocht. Daarna heeft hij geen schoten meer gehoord.

Getuige C. Sikkema verklaart, dat verdachte een week voor den moord met Aaltje bij hem thuis is geweest. Aaltje had toen de dagvaarding ontvangen.

Getuige had haar gezegd, dat ze maar gaan moest. Uit de opmerking van Aaltje leidde getuige af, dat ze liever niet ging. Wijkstra had toen tegen hem gezegd, als er veldwachters komen, zal ik mij wel redden. Getuige maakte daaruit op, dat er iets ernstigs ging gebeuren. Naar mijn meening, zegt deze getuige, is de vrouw de verleidster geweest.

President: Waaruit leidt u dat af?

Getuige: Doordat ze iederen dag bij hem kwam. Vroeger gaf Wijkstra niets om vrouwen. Getuige verklaart nog dat Wijkstra den laatsten tijd eenigszins zonderling was.

Verdachte zegt, dat hij de uitdrukking: dat zullen wij wel redden, niet heeft gebruikt.

President: Deze uitdrukking heeft toch op getuige Sikkema zooveel indruk gemaakt, dat hij het hoving is gaan zeggen.

erdachte ontkent nogmaals.

De vrouw van Sikkema vertelt, evenals haar man, dat Wijkstra, toen hij met Aaltje bij haar was, gezegd heeft, dat hij de dagvaarding in de kachel had gestopt.

„Er zullen wel blanke knopen komen om ons weg te halen. Ze willen ons onder den grond hebben.”

Ook heeft Wijkstra gezegd:

„Als ze mij van het wijf halen, zal ik ze ook van het wijf halen.”

Getuige zou aan den wachtmeester hebben gezegd, dat Wijkstra beweerd had: „als er meer dan twee komen dan gaan ze er aan.” Zij ontkende dit echter thans.

Getuige vreesde eveneens, dat er iets zou gebeuren. Zij leidde dit af uit de woorden van Wijkstra, niet uit zijn doen en laten.

Getige H. Gorter heeft 4 Jan. Wijkstra met de veldwachters v. d. Molen, Hoving en Werkman in gesprek gezien. De veldwachters kwamen proces-verbaal opmaken. Dien avond heeft Wijkstra tegen getuige gezegd: „Zij zullen nog wel eens weer komen maar dan zal ik ze in het s'of laten bijten”. Get. heeft gedacht dat dat wel mee zou vallen. Wijkstra is vlug en sterk en kan wel twee of drie man aan.

De vrouw van Gorter verklaarde, dat Wijkstra heeft gezegd: „Ik laat mij niet dwingen. Zij moeten niet te veel spats maken”. Zij heeft de uitdrukking „in het zand laten bijten” niet gehoord. Op de morgen van de moord kwam Wijkstra bij haar langs. Hij zag er verwilderd uit en vertelde dat hij er reeds vier had neergelegd.

Getuige maakte daaruit op, dat hij op de jacht was geweest. Zij vroeg wat voor goed. Hij zei toen dat hij vier politie-agenten had neergelegd op eenigszins opschepperigen toon. Zij dacht echter dat verdachte erg overstuur was.

De volgende getuige is vrouw Wabbe. Zij is wat doof en moet vlak voor de tafel komen staan.

„Toen de dagvaarding kwam”, zegt zij heeft Wijkstra die verbrand en gezegd: „daar ga je niet heen. Ik heb je van je kinderen afgehaald en nu zou ik je door veldwachters weer laten weghalen. Dat gaat mijn eer te na. Als er weer een dagvaarding kwam had hij beloofd mee naar Groningen te gaan. Zij wilde wel naar Groningen, maar Wijkstra wilde haar niet laten loopen.”

Nadat de president getuige vrouw Wobbes had ondervraagd over de verhouding tusschen Wijkstra en haar deed dr. Mieremet verklaringen over den dood der veldwachters.

Daarna werden getuigen a décharge gehoord o.a. H. B. Wijkstra, neef van verdachte.

De zitting werd hierna geschorst tot kwart over twee.